

skal være med dertil, er ikke mere end i sin Orden, det lever, det kan ikke siges tidt nok, under gode Forhold, men derfor at lægge Hovedbyrden, ja, i dette Tilfælde næsten hele Byrden paa dette enkelte Erhverv, forekommer mig dog at være mindre retfærdigt. Det er ikke saa nemt at ordne disse Forhold, det er endog uhyre vanskeligt, og disse Vanskeligheder maa ingen af os se bort fra, men det, der forekommer mig at være det mest pinlige, er, at Landbruget har baaret dette store Tab uden at have haft den Tilfredsstillelse, at det kommer de mindst bemidlede til gode. En Maksimalpris paa Korn vil, naar den ikke efterfølges af en Maksimalpris paa Mel, let bevirke, at Profitten gaar i andre Lommer, i Møllernes. Sætter man Maksimalpris paa Brød og Mel, er der atter Fare for, at Profitten gaar i de forkerte Lommer, den kan uhyre let ende hos Bagerne. Nu er man kommet til den rigtige Erkendelse af dette Forhold, men det forekommer mig, at man har været lidt for længe om det; i Fjor satte man Maksimalpris paa Rug, en Maksimalpris, som i Virkeligheden var en Minimalpris, og hvorved man kom til det uheldige Resultat specielt for det mindre Landbrug, at det maatte betale Majsen med en højere Pris, end det kunde faa for Rugen. Dette Forhold ændrede man i Fjor ved at give Majs for Rug, og det var fuldkommen rigtigt. Nu lader det til, at man vil koble Maksimalpris paa Korn og Mel sammen, og det er selvfølgelig ogsaa rigtigt. Imidlertid er det i Virkeligheden Brødet, det drejer sig om, men jeg skal ikke komme nærmere ind paa alt dette, jeg vil kun sige, at i de senere Tider har man næret nogen Tvivl om, hvorvidt Landbruget kunde siges at være Landets bærende Erhverv, og det maa erkendes, at Industrien i saa Henseende nærmede sig Landbruget, men her har man da faaet et haardhændet Bevis for, at Landbruget skal betragtes som bærende i Ordets egentlige Forstand, og det er altid en vis Tilfredsstillelse, at man er kommet til den Erkendelse.

Der har været Tale om en begrænset Udførsel af Heste. Jeg mener, det maa være svært at sende de Heste, man har opelsket, ud til de Pinsler, der venter dem, hvis de bliver anvendt til Krigsbrug. At

vi ligefrem skulde være generede af et alt for stort Antal Heste, har jeg svært ved at tænke mig efter den kolossale Udførsel i Fjor. Paa Øerne har vi ikke for mange, det viser Priserne tydeligt.

Der har ogsaa været Tale om et Forbud mod at udføre drægtige Køer. Det sympatiserer jeg med — ikke af Hensyn til den fremtidige Kvægavl — det maa Folk selv træffe Afgørelse om —, men af Hensyn til det modbydelige Dyrplageri, der kan følge og i visse Tilfælde er fulgt med en saadan Udførsel. Det vanskelige ligger i at konstatere Drægtigheden. Men Dyrplageriet indtræffer egentlig først paa et senere Tidspunkt af Drægtighedsperioden. Det burde forbydes at udføre Køer saa nær ved Kalven, saa langt fremme i Drægtighedsperioden, at der kan være Fare for, at de kælver under Transporten, staaende op og klemte fra Siderne, og for, at de nyfødte Kalve bliver trampet ihjel. Jeg har hørt uhyggelige Beskrivelser af saadanne Tilfælde. Kunde der komme Forbud mod Udførsel af Lødekøer, Køer, som har 3, maaske 4 Uger tilbage inden Kælvningen, vilde meget være vundet. Under disse Dages Forhandlinger er Ønsket om, at der tages saadanne Hensyn, betegnet som en Stemning. Det kan man for mig godt kalde det; men jeg kalder det nu en god Stemning, at man ønsker at værne Dyr mod unødige Pinsler.

Om Udførselsforbudet mod Skibe skal jeg kun sige, at det hindrer, at betydelig Kapital gaar ind i Landet til Omsætning og Beskatning. Her er stundom Tale om det tredobbelte af, hvad et saadant Skib har kostet at bygge, og man maa ikke se bort fra, at Salget som Regel medfører, at nye Skibe skal bygges, hvorved Skibsbyggeriet vil tage stort Opsving og mange Hænder finde Beskæftigelse. Nærer man Frygt for den danske Tonnages Forringelse, kunde jo den Del af Købesummen, som et lignende Skib koster at bygge under normale Forhold, forlanges deponeret i det Øjemed. Det overskydende Beløb havde vi saa her i Landet til Omsætning og til Beskatning, hvilket ikke er at foragte, særlig under de Forhold, vi gaar i Møde.

Det vilde ogsaa, nationaløkonomisk set, være af stor Betydning, om noget Byg kunde udføres. Det kan godt være, at